

VII Motorduivels

Door het raam zag Antonio hem thuishkomen, bijna stiekem de binnenplaats oversteken. Zodra hij over de drempel was, knoopte Pedro zijn bloes open en ging op bed zitten.

'En, Pedro ...?'

'Noem me geen Pedro. Dat is geen naam voor iemand zoals ik.'

'Wie ben je nu dan?'

'Een man van eer, eentje van don Salvo.'

'Echt, Pedro?'

Een klap in zijn gezicht.

'Geen Pedro, zeg ik net!' gromde hij. 'Vind je mijn eigen naam soms niet goed genoeg?'

De verongelijkte blik in Antonio's ogen deerden Pedro niets.

'Jij moet doen wat ik zeg. Doe altijd wat ik zeg als je een man wilt worden.' Hij stak een sigaret aan.

'Bijna een man van don Salvo,' zei hij. 'Vanavond moet ik iets voor 'm doen. Vanaf morgen hebben we een ander leven.' Hij trok het pistool tevoorschijn en legde het in de lade van het nachtkastje. Antonio keek er ademloos naar.

Een echt pistool, hè! Pedro is er nu een van don Salvo. Alle mannen van don Salvo slaan hun broers soms, nou goed.

Hij heet weer gewoon Pietro. Tot vanochtend werd hij woest als je hem zo noemde, maar Pedro weet heus wel wat hij zegt. Dus als hij zegt dat ik 'm nu weer Pietro moet noemen, omdat hij dat wil, dan doen ik dat dus. Ik doe wat hij zegt. Altijd.

Antonio ging naar beneden. Nino wachtte bij de voordeur op hem. Zijn motor glom, een onheilspellend soort glans in het blauwige licht van de invallende avond. De tijger met de open muil op de tank keek dreigend. Nino had zijn open hand erop gelegd, net boven de scherpe tanden.

'Zo, Totò, de show kan beginnen.'

'Ik heet Antonio.'

'Weet ik toch. Maar ik vind Tot grappig.'

'Zeg maar iets anders grappigs, niet met mijn naam.'

'Dan maar geen grappen.'

Nino grijnsde naar de andere jongens, die al op hun scooters zaten. Hij knoopte een sjaal om zijn hoofd en gaf er ook een aan Antonio.

'We moeten er wel een beetje knap op staan voor de show. Alles zoals het hoort, met masker en al.'

Antonio zag dat de anderen ook allemaal een sjaal om hun nek hadden. Nino gebaarde dat hij achter hem op het zadel moest komen zitten. Hij deed het en het gaf hem een machtig gevoel, het geronk van de net gestarte motor tussen zijn knieën. Alsof hij met die motor zo recht naar het midden van de wereld zou kunnen rijden.

Gas, en de motor spoot weg.

Antonio hield zich aan de brede taille van Nino vast, hij genoot van de frisse namiddaglucht, het ronken van de motor, de wind die zich om hem heen wikkelde. Ja, hij ging naar het centrum van de wereld.

Toen Nino plotseling remde, kwam hij terug naar de werkelijkheid. Ze waren op de hoek van het plein aangekomen.

Het busje stond er nog. De voorstelling was net voorbij en Matteo liep met zijn poppen heen en weer, terwijl Angelica de bankjes begon in te laden. Ze stapelde ze op tot een hoge toren. Het was rustig. Ergens voor een keukenraam stond een vrouw en je rook de geur van tomatensaus, die langzaam het plein vulde.

'Is dat 'm?' vroeg Nino.

Antonio mompelde een nauwelijks hoorbaar ja. Waarom waren ze daar? Hij wist het niet meer.

'De show gaat beginnen, Totò!' fluisterde Nino hem toe. En hij lachte, terwijl hij de sjaal tot onder zijn ogen over zijn gezicht trok. De andere jongens deden hetzelfde. Antonio ook, maar de lap bleef niet zitten, hij zat scheef waardoor zijn halve gezicht onbedekt was.

De motor en de scooters scheurden naar het midden van het plein, waar het busje stond, en Matteo en Angelica.

Ze reden tergend langzaam rond de bankjes, de bus, de vader en de dochter, die verbaasd en roerloos bleven staan. Daarna waren er knuppels en kettingen. Ze sloegen alles kort en klein.

Toen pas reageerde Matteo. Hij rende op hen af, naar die brommerduivels, met een vragend gezicht en zijn armen gespreid: *Waarom?* Hij probeerde zijn spullen te beschermen, zijn decors, zijn poppenkast.

Nino keek naar hem – als een jager naar zijn prooi, dacht Antonio – en sloeg de man, toen hij een stel poppen probeerde veilig te stellen. Hij sloeg hem op zijn handen, zo hard dat Antonio de pijn bijna zelf kon voelen. Hij zag Matteo ineen krimpen. Een plotselinge gedachte overviel hem: Wat doe ik hier? En de rooie, waar is de rooie?

Hij stapte blindelings van Nino's motor af, zijn sjaal zakte in zijn nek, maar hij lette er niet op. Hij zocht Angelica. De jongens stonden om haar heen.

Hij zag haar angstige gezicht. Haar ogen zochten haar vader. Maar ze ontmoetten de blik van Antonio, die dichterbij kwam en naar de jongens op de scooters schreeuwde. Hij wist niet wat hij doen moest. Achter zich hoorde hij het geronk van Nino's motor, hij zag de donkere schaduw naderen, de geheven arm die wilde slaan, en de verbaasde blik toen hij, Antonio, die instinctief blokkeerde. Hij, het kleintje, blokkeerde de arm van Nino. Hij stond

versteld van zijn eigen kracht en voelde zijn gezicht kleuren door Angelica's ogen, die nog steeds op hem gericht waren.

Luid lachend scheurden de jongens het plein af.

'Kom op, wegwezen!' Nino's stem liet hem schrikken en terwijl hij achterop sprong, hoorde hij Nino naar Matteo schreeuwen.

'Ga maar ergens anders met je poppen spelen.'

Hij draaide zich om. Net op tijd om Matteo met zijn handen in elkaar te zien zitten. Angelica stond over hem heen gebogen.

Op het plein waren nu alle ramen dicht.

De jongens zaten rechtop op hun brommers en lachten opgewonden. De sjaals hadden ze afgedaan en nu reden ze achter elkaar aan, sneden elkaar af en trokken sprintjes.

Antonio keek naar hen, zijn gezicht ging half verborgen achter de brede rug van Nino, die ook meedeed. Auto's moesten remmen om hen te ontwijken. Een enkeling schreeuwde hen een scheldwoord na, dat de jongens beantwoordden met obscene gebaren.

Op dat moment, precies op dat moment, voelde Antonio dat dat zijn vrienden niet meer konden zijn.

Ze zetten hem voor de deur van zijn huis af, bezweet, buiten zinnen.

'Een mietje ben je,' sneerde Nino, terwijl hij probeerde Antonio door zijn haar te woelen. Antonio deed geërgerd een pas achteruit.

'Ach, die uk. Die kan nog niet als ons zijn,' zei een ander.

'Spreek voor jezelf.' Nino nam hem tegen de groep in bescherming, maar het kon Antonio niets meer schelen.

'Toch?' Nino spoorde hem aan om zelf te antwoorden.

Hij zei niets.

'Pedro zei dat die meid voor Antonio was.'

De anderen knikten.

'En Antonio deed waar ie zelf zin in had.' Een pauze. 'Hij was een ridder. Antonio is altijd een ridder voor meisjes, helemaal als ze rood haar hebben, toch, Totò?'

Ik wou dat ik hem durfde te slaan. Waarom houdt hij z'n bek niet? Dat ie z'n bek houdt! Waarom houdt hij z'n muil niet en smeert 'm? Mijn hoofd voelt als een vuurbom, ik ben woest. Ik wil niet aan dat rode meisje denken, of aan de poppenspeler. Het lukt niet. Ik denk de hele tijd aan ze. Ik zie ze daar zitten. Hij met zijn kapotte handen en zij die me aanstaart. Me haat. Ik wil niet dat ze me haat. Nino heeft veel haat. Nino is dom, een idioot. Ik merk het nu pas. En Pedro? Die is mooi. En sterk. Hij is niet dom. Alleen gemeen soms. Soms is hij mijn broer niet. Dan gedraagt hij zich niet normaal. Als hij zo verwaand doet en slaat. Die kapotte handen zijn ook mijn schuld. Ze zijn mijn schuld.

Hij draaide Nino en de rest van de jongens zijn rug toe en ging naar binnen. Hij hoorde hoe Nino zijn motor startte en wegreed, gevolgd door de anderen. De binnenplaats was weer stil. Even later hoorde hij voetstappen en ineens stond Pedro voor zijn neus. Hij keek zijn broer aan maar zei niets. Hij probeerde hem voorbij te lopen, maar Pedro greep hem vast. Zo stevig dat het pijn deed.

'Hebben jullie gedaan wat je moest doen?'

'Ja.'

'Je wil d'r niks over vertellen, hè? En het meisje dan?'

'Niks met het meisje.'

'Wilde je dat?'

'Ja.'

'Dus alles ging goed.'

'Als jij het zegt.'

'Als ik het zeg, ja. En niemand anders. Ga naar huis, ik moet weg. Ik heb belangrijke zaken te doen.'

'Met een pistool?' Antonio wees naar de zak van zijn spijkerbroek, die bol stond.

'Ik heb vanavond ook een afspraakje.' Pedro lachte vreemd, streek met zijn hand zijn haren glad en liep naar de andere kant van de binnenplaats. Antonio zag hem bij het weinige licht van de straatlantaarns de deur uitgaan en daarna in het donker verdwijnen.

Thriller: *Maffiajongen*

door Luisa Mattia.

Hoofdstuk VII: **Motorduivels**

Thema: identiteit en groepsdruk

Doel: Ik kan me inleven in personages en gebeurtenissen. En ik kan daar iets uithalen voor mijn eigen ervaringen.

Wat vooraf ging: Antonio heeft Angelica en Matteo op het plein ontmoet toen hij voor zijn broer een opdracht uitvoerde. Pietro heeft een pistool gekregen van Don Salvo.

Leessessie 1: Wat zegt de schrijver?

Subdoel: Ik kan de belangrijkste inhoud van het hoofdstuk in het kort navertellen.

Het hoofdstuk 'Motorduivels' kun je in drie delen verdelen, een begin, een midden en een eind. Elk deel heeft een eigen onderwerp. Met de drie onderwerpen kun je het hoofdstuk snel navertellen.

Vertel kort wat er gebeurt in het begin.

.....

.....

En wat in het tweede deel.

.....

.....

En wat in het derde.

.....

.....

Tip: Zet met een potlood een streepje tussen de delen.
Onderstreep eventueel voor jezelf de belangrijke stukjes in elk deel.

Leessessie 2: Hoe zegt de schrijver het?

Subdoel: Ik ken de hoofdpersonen van dit hoofdstuk en weet hoe zij zich voelen.

In dit hoofdstuk worden zes namen genoemd van belangrijke personages.

Noem en/of onderstreep de namen.

Wie van hen is of zijn de belangrijkste(n)?

.....

.....

Hoe zou je de relatie tussen de twee broers beschrijven?

Welke aanwijzingen vind je daarvoor in de tekst?

.....

.....

.....

Pietro heeft een pistool. Wat vindt Antonio daarvan?

Welk bewijs vind je daarvoor in de tekst?

.....

.....

.....

Vragen over woordenschat

In dit hoofdstuk zitten een paar confrontaties. Tussen Antonio en Pietro, tussen Antonio en Nino en tussen de groep jongens en andere weggebruikers. Hierin staan de woorden: verongelijkt, versted staan en obscene.

Zoek deze woorden op en zoek in de tekst naar aanwijzingen voor hun betekenis.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Leessessie 3: Waarom zegt de schrijver het zo?

Subdoel: Ik snap het effect van sommige taalmiddelen die een schrijver kan gebruiken om beter uit te drukken wat hij bedoelt.

In dit hoofdstuk vind je twee stukjes tekst schuingedrukt (*cursief*). Zoek ze op.

Waarom heeft de schrijver die stukjes cursief gezet, denk je?
Vind je het handig dat ze dat heeft gedaan? Waarom wel of niet?

.....

.....

.....

.....

.....

Antonio heeft spijt van de aanval op de poppenspeler en zijn dochter. Dat lees je in het tweede cursieve stukje. Antonio is boos op Nino.
Hoe maakt de schrijver dat duidelijk? Geef voorbeelden uit de tekst.

.....

.....

.....

De schrijver gebruikt een beeldspraak om te laten zien dat Antonio boos is. Met een beeldspraak gebruik je een ander woord dan je eigenlijk bedoelt. Je roept 'een beeld' op van iets anders, om duidelijker te laten voelen wat je bedoelt.
In het cursieve stukje staat de beeldspraak: 'Mijn hoofd voelt als een *vuurbom*'.
Welk beeld krijg je hierbij?
Wat bedoelt de schrijver eigenlijk?

.....

.....

.....

Jouw mening:

In de tekst vind je verschillende aanwijzingen voor groepsdruk: 'Jij moet doen wat ik je zeg.'
'Ik doe wat hij zegt, altijd.' 'De andere jongens deden hetzelfde.'

Heb jij daar weleens mee te maken gehad?

Welke keuze vind jij dat Antonio hier zou moeten maken?

.....

.....

.....

.....

We beleven dit hoofdstuk vanuit Antonio, we weten hoe hij zich voelt. Hoe denk je dat Matteo de poppenspeler en zijn dochter Angelica zich voelen?

.....

.....

.....

Dit hoofdstuk heet 'Motorduivels'.

Waarom denk je dat de auteur voor deze titel gekozen heeft?

Hoe denk je dat de personages in dit hoofdstuk de benaming motorduivels zullen zien?

Misschien denken verschillende mensen daar wel heel verschillend over!

Nino en de groep jongens:

.....

.....

Matteo en Angelica:

.....

.....

Antwoordblad

Hoofdstuk VII: **Motorduivels**

Thema: identiteit en groepsdruk

Doel: Ik kan me inleven in personages en gebeurtenissen. En ik kan daar iets uithalen voor mijn eigen ervaringen.

Wat vooraf ging: Antonio heeft Angelica en Matteo op het plein ontmoet toen hij voor zijn broer een opdracht uitvoerde. Pietro heeft een pistool gekregen van Don Salvo.

Leessessie 1: Wat zegt de schrijver?

Subdoel: Ik kan de belangrijkste inhoud van het hoofdstuk in het kort navertellen.

Het hoofdstuk 'Motorduivels' kun je in drie delen verdelen, een begin, een midden en een eind. Elk deel heeft een eigen onderwerp. Met de drie onderwerpen kun je het hoofdstuk snel navertellen.

Het eerste deel eindigt na het eerste cursieve fragment, het tweede deel eindigt na het tweede cursieve fragment.

Vertel kort wat er gebeurt in het begin.

Antonio ziet dat zijn broer Pietro een pistool heeft.

En wat in het tweede deel.

Antonio wordt door Nino en de andere jongens opgehaald, rijden naar het plein waar ze het poppentheater kort en klein slaan en de poppenspeler Matteo mishandelen.

En wat in het derde.

Antonio wordt thuisgebracht en ziet hoe Pietro met het pistool weggaat.

Leessessie 2: Hoe zegt de schrijver het?

Subdoel: Ik ken de hoofdpersonen van dit hoofdstuk en weet hoe zij zich voelen.

In dit hoofdstuk worden zes namen genoemd van belangrijke personages.

Noem en/of onderstreep de namen.

Wie van hen is of zijn de belangrijkste(n)?

Antonio (belangrijkste), Pietro/Pedro (2e belangrijkste), Nino, don Salvo, Matteo, Angelica.

Hoe zou je de relatie tussen de twee broers beschrijven?

Welke aanwijzingen vind je daarvoor in de tekst?

Pedro voelt zich meer en beter dan Antonio. Hij wil door hem Pietro genoemd worden, omdat dat stoerder klinkt. Antonio is een beetje bang voor de boze buien van zijn broer, maar hij kijkt ook erg tegen hem op. Dat staat bijvoorbeeld in de volgende zinsdelen:

- *'Noem me geen Pedro. Dat is geen naam voor iemand zoals ik.' 'Wie ben je nu dan?' 'Een man van eer, eentje van Don Salvo.'*
- *Dus als hij zegt dat ik 'm nu weer Pietro moet noemen, dan doe ik dat dus. Ik doe wat hij zegt. Altijd.*
- *En Pedro? Die is mooi. En sterk. Hij is niet dom. Alleen gemeen soms.*

Pietro heeft een pistool. Wat vindt Antonio daarvan? Welk bewijs vind je daarvoor in de tekst?

Hij vindt dat cool. In het eerste schuingedrukte stukje staat in de eerste regel 'Een echt pistool, hè!' Uit de toon in dit stukje, blijkt dat Antonio trots is op zijn broer.

Vragen over woordenschat

In dit hoofdstuk zitten een paar confrontaties. Tussen Antonio en Pietro, tussen Antonio en Nino en tussen de groep jongens en andere weggebruikers. Hierin staan de woorden: verongelijkt, versteld staan en obscene.

Zoek deze woorden op en zoek in de tekst naar aanwijzingen voor hun betekenis.

Verongelijkt = zich oneerlijk behandeld voelen en een beetje boos zijn.

Aanwijzingen: In dit woord zit het woord 'ongelijk'. Antonio krijgt zomaar een klap in zijn gezicht van Pietro. Je kunt je misschien voorstellen hoe Antonio zich voelt.

Versteld staan = verrast/verbaasd zijn door iets.

Aanwijzingen: Er staat 'Hij, het kleintje, blokkeerde de arm van Nino'. Het is bijzonder dat 'een kleintje' zoals hij dit doet. Nino heeft 'verbaasde blik'. Nino en Antonio zijn beiden verbaasd over zijn actie.

Obscene = grof, beledigend.

Aanwijzing: Er staat 'een enkeling schreeuwde hen een scheldwoord na' daarna maakt hij 'obscene gebaren'. Eigenlijk scheldt hij dan met zijn handen. Je kent vast wel dat soort gebaren 😊

Leessessie 3: Waarom zegt de schrijver het zo?

Subdoel: Ik snap het effect van sommige taalmiddelen die een schrijver kan gebruiken om beter uit te drukken wat hij bedoelt.

In dit hoofdstuk vind je twee stukjes test schuingedrukt (*cursief*). Zoek ze op.

Waarom heeft de schrijver die stukjes cursief gezet, denk je?
Vind je het handig dat ze dat heeft gedaan? Waarom wel of niet?

Dit zijn gedachten van Antonio. Door een andere letter te gebruiken, maakt de schrijver duidelijk dat deze stukjes geen echt gesprek zijn en ook geen gebeurtenis. Misschien vind je het handig, misschien vind je het juist lastiger lezen. Dat kan verschillen per lezer.

Antonio heeft spijt van de aanval op de poppenspeler en zijn dochter. Dat lees je in het tweede cursieve stukje. Antonio is boos op Nino.
Hoe maakt de schrijver dat duidelijk? Geef voorbeelden uit de tekst.

Ze gebruikt onbeleefde woorden die Antonio denkt: bek, muil, idioot.

De schrijver gebruikt een beeldspraak om te laten zien dat Antonio boos is. Met een beeldspraak gebruik je een ander woord dan je eigenlijk bedoelt. Je roept 'een beeld' op van iets anders, om duidelijker te laten voelen wat je bedoelt.
In het cursieve stukje staat de beeldspraak: 'Mijn hoofd voelt als een *vuurbom*'.
Welk beeld krijg je hierbij?

Van een bom die kan ontploffen.

Wat bedoelt de schrijver eigenlijk?

Antonio staat op ontploffen, met andere woorden: hij is heel erg boos.

Jouw mening:

In de tekst vind je verschillende aanwijzingen voor groepsdruk: 'Jij moet doen wat ik je zeg.'
'Ik doe wat hij zegt, altijd.' 'De andere jongens deden hetzelfde.'

Heb jij daar weleens mee te maken gehad?

Welke keuze vind jij dat Antonio hier zou moeten maken?

Eigen antwoord

We beleven dit hoofdstuk vanuit Antonio, we weten hoe hij zich voelt. Hoe denk je dat Matteo de poppenspeler en zijn dochter Angelica zich voelen?

Eigen antwoord

Dit hoofdstuk heet 'Motorduivels'.

Waarom denk je dat de auteur voor deze titel gekozen heeft?

Eigen antwoord

Hoe denk je dat de personages in dit hoofdstuk de benaming motorduivels zullen zien?

Misschien denken verschillende mensen daar wel heel verschillend over!

Nino en de groep jongens:

Eigen antwoord

Matteo en Angelica:

Eigen antwoord